Toelichting Erfgoedverordening Achtkarspelen 2024

Algemeen

Met het voorliggende nieuwe erfgoedbeleid stelt Achtkarspelen toekomstbestendig beleid op en biedt het (potentieel) erfgoed de bescherming die het verdient. Het bundelen van voorgaande wetten in de Erfgoedwet in 2016 en de intredewerking van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft een nieuwe koers gegeven aan het erfgoedbeleid in Nederland. Insteek van de Omgevingswet is een samenhangende, ofwel integrale, aanpak van de fysieke leefomgeving. Participatie is hierbij een belangrijke pijler. Erfgoed zal hierdoor een meer integraal onderdeel uit kunnen gaan maken van de fysieke leefomgeving van de gemeente.

Deze erfgoedverordening draagt bij aan de bescherming van het cultureel erfgoed dat zich in de gemeente bevindt. De huidige verordening is verouderd en incompleet. In die verordening wordt de bescherming van gemeentelijke monumenten niet goed geborgd en mist er ook een duidelijk lijn in de bescherming voor enkele andere erfgoedonderdelen. Daarom zullen in deze verordening de volgende onderdelen ook geregeld worden:

1. De aanwijzing van gemeentelijke monumenten.
2. De aanwijzing van gemeentelijk beschermde stads- of dorpsgezichten.
3. De aanwijzing van immaterieel erfgoed.
4. De bescherming en instandhoudingsplicht van al het aangewezen gemeentelijk cultureel erfgoed.

Punt 1 en 4 zullen de grootste prioriteiten zijn voor de gemeente Achtkarspelen aangezien er op het moment geen gemeentelijk erfgoed is aangewezen.

Cultureel erfgoed
Het begrip cultureel erfgoed wordt in de Erfgoedwet omschreven als:
''Uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door *de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden''.*

Artikelsgewijs

Artikel 1 Definities

In dit artikel zijn de begripsbepaling opgenomen om de leesbaarheid van de verordening vergroten. De wettelijke begripsbepalingen, zoals opgenomen in de Erfgoedwet en Omgevingswet, zijn ook van toepassing op deze verordening. In de verordening zijn begrippen zo geformuleerd dat het duidelijk is voor de lezer wat er in deze verordening mee wordt bedoeld.

Artikel 2. Gemeentelijk erfgoedregister

Het gemeentelijk erfgoedregister heeft betrekking op al het (beschermd) gemeentelijk aangewezen cultureel erfgoed dat op grond van deze verordening is aangewezen. Het gaat om monumenten, stads- of dorpsgezichten of cultuurgoederen die door het gemeentebestuur zelf zijn aangewezen. De grondslag voor het bijhouden van een gemeentelijk erfgoedregister staat vastgelegd in artikel 3.16 lid 3 van de Erfgoedwet 2016 en is daarmee van toepassing op al het cultureel erfgoed (roerend en onroerend) dat is aangewezen op grond van deze verordening.

In lid 2 staat beschreven welke gegevens noodzakelijk zijn om een gemeentelijk monument aan de lijst toe te kunnen voegen.

Artikel 3. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling

Dit artikel regelt de toekenning van de status als 'gemeentelijk monument' aan een gemeentelijk beschermde cultuurgoed of verzameling. In het eerste lid staat dat alleen de burgemeester en wethouders de bevoegdheid hebben om de procedure op te starten voor de aanwijzing van een gemeentelijk monument. Belanghebbenden kunnen de burgemeester en wethouders verzoeken om de procedure te starten, zij kunnen dit zelf niet. De

Algemene wet bestuursrecht is ook van toepassing op deze verordening. Daarom moet er ook rekening gehouden worden met het horen van belanghebbenden voordat tot aanwijzing wordt besloten.

Bij de afweging tot aanwijzing dienen alle belangen die daarbij een rol spelen uitdrukkelijk en gemotiveerd naar voren komen, inclusief het gebruik.

In lid 5 wordt er geborgd dat de gemeente voor een beoordeling niet volledig afhankelijk is van een onafhankelijke partij. Een aanwijzing zal in sommige gevallen namelijk niet (alleen) gebaseerd worden op de uiterlijke waarden, maar juist op ''het verhaal'' dat wordt gekoppeld aan het erfgoed door de Mienskip. De gemeente wil hierin nog wel een sturende rol vervullen.

Artikel 4. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd cultuurgoed of gemeentelijk beschermde verzameling

Het college van burgemeester en wethouders kan naast het aanwijzen van cultureel erfgoed, een bestaande aanwijzing ook wijzigen of intrekken. Dit kunnen zij doen wanneer het monument de monumentale waarde heeft verloren waarop de aanwijzing is gebaseerd.

Lid 3 van dit artikel bepaalt dat voor het wijzigen of intrekken van een aanwijzing in het Erfgoedregister dezelfde bepalingen van toepassing zijn als voor de aanwijzing van cultureel erfgoed. Deze bepalingen zijn opgenomen in hoofdstuk 2 van de verordening. Wanneer het een ondergeschikte wijziging betreft kan dit achterwege blijven.

Artikel 5. Aanwijzing als gemeentelijk monument

Dit artikel regelt de toekenning van de status van gemeentelijk monument aan een monument of archeologisch monument (een tuin en een park vallen binnen het begrip 'monument', natuurlandschap niet). De aanwijzing vergt een belangenafweging tussen het met de aanwijzing te dienen belang en de overige bij de aanwijzing betrokken belangen. Deze formulering is (deels) ontleend aan artikelen 3.1, eerste lid, en 3.16, tweede lid, van de Erfgoedwet.

Het college heeft beleidsvrijheid bij de aanwijzing van een monument of archeologisch monument als gemeentelijk beschermd monument; er geldt bovendien niet zoiets als de voorheen gehanteerde vijftigjarengrens voor monumenten. Bij de afweging van belangen die daarbij een rol spelen moeten ook de belangen van het gebruik ten opzichte van de te beschermen monumentale waarde uitdrukkelijk en gemotiveerd naar voren komen. Bij de voorbereiding van een aanwijzing moeten deze belangen derhalve in ieder specifiek geval worden onderzocht. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State gaat het bij een besluit over de aanwijzing als beschermd monument om de afweging van het algemeen belang dat is gemoeid met de bescherming van het cultureel erfgoed tegen de belangen die de eigenaar heeft bij al dan niet aanwijzing. Het gebruik van het monument wordt beschouwd als een aspect van de belangen van de eigenaar, vanuit die hoedanigheid moet dit aspect als afzonderlijk worden benoemd.

De aanwijzing geeft geen recht op schadevergoeding. De aanwijzing verandert immers over het algemeen niets aan het bestaande gebruik van het monument. Een aanwijzing heeft echter wel gevolgen voor de mogelijkheden wat betreft het toekomstige gebruik van een monumentaal object. Immers, de monumentaal aangewezen onderdelen mogen slechts met een vergunning (zie art. 14, eerste lid) of slechts op grond van de uitvoeringsrichtijnen (zie art. 26 14, tweede lid) worden gewijzigd. Om deze, weliswaar toekomstige, last voor de burger in te perken, dient bij de aanwijzing in de redengevende omschrijving zorgvuldig bekeken te worden wat wel en wat niet van het object tot monumentaal beschermingswaardig onderdeel wordt aangewezen en voor welk deel een vergunningplicht achterwege kan blijven.

Artikel 6. Voornemen tot aanwijzing

Dit artikel legt vast dat alle zakelijke gerechtigden van het onroerende goed een bericht zullen krijgen over voornemen tot aanwijzing door burgemeester en wethouders.

In lid 1 staat vermeld dat ieder monument is gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 van de Erfgoedwet per definitie een onroerende zaak (een bouwwerk of (groen)aanleg). Ieder archeologisch monument omvat ten minste één onroerende zaak (het terrein, dat vanwege en samen met de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen, gegeven de begripsbepaling van artikel 1.1 van de Erfgoedwet wordt aangemerkt als archeologisch monument). Voor alle zakelijke gerechtigden op de betreffende onroerende zaken is ontvangst van het voornemen van een aanwijzing door het college van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onderdeel 1, jo. artikel 1, onder b, onderdeel 5, van de Wkpb. Onder zakelijk gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers ten aanzien van de onroerende zaak.

In lid 2 staat vermeld aanwijzing van kerkelijke monumenten vereist voorafgaand overleg met de eigenaar. Het gaat dan per definitie om een monument dat eigendom is van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan, een lichaam waarin kerkgenootschappen zijn verenigd, of van een ander genootschap op geestelijke grondslag en dat uitsluitend of voor een overwegend deel wordt gebruikt voor het gezamenlijk belijden van de godsdienst of levensovertuiging (artikel 1.1 van de Erfgoedwet). Dit lid stemt overeen met de vergelijkbare eis in artikel 3.1 van de Erfgoedwet en artikel 16.58 van de Ow en doet recht aan de bijzondere positie van het kerkelijk monument als plaats voor het gezamenlijk belijden van godsdienst of levensovertuiging. Dit geldt naast de algemene regel van artikel 4:8 van de Awb op grond waarvan belanghebbenden zoals eigenaren moeten worden gehoord.

Artikel 7. Voorbescherming

Het is wenselijk ook ten aanzien van gemeentelijk monumenten in voorbescherming te voorzien. Dat gebeurt met dit artikel. De voorbescherming start zodra het college het voornemen tot aanwijzing heeft bekendgemaakt aan de zakelijk gerechtigden. De voorbescherming voor gemeentelijk monumenten is gebaseerd op artikel 1 van de Wkpb en vergelijkbaar met de voorbescherming voor rijksmonumenten die voortvloeideuit artikel 5 van de Monumentenwet 1988 (dat, zoals dat luidde voor inwerkingtreding van Erfgoedwet, tot inwerkingtreding van de Ow blijft gelden voor rijksmonumenten). De voorbescherming van rijksmonumenten loopt onder de Ow via de definities ‘voorbeschermd rijksmonument’ en ‘rijksmonumentenactiviteit’ en de vergunningplicht in artikel 5.1, eerste lid, onder b, van de Ow. Een rijksmonumentenactiviteit is vergunningplichtig en betreft gelet op de definitie ook voorbeschermde rijksmonumenten. In de definitie van ‘voorbeschermd rijksmonument’ staat wat er onder wordt verstaan (hetzelfde als tot 1 juli 2022).

Artikel 8. Advies gemeentelijke adviescommissie

Onder de Omgevingswet zal op basis van artikel 17.9 een gemeentelijke adviescommissie ingesteld moeten worden die tot taak heeft te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, voor zover het andere dan archeologische monumenten betreft. Ook daarbinnen dienen enkele leden deskundig te zijn op het gebied van de monumentenzorg. Het gaat om een adviescommissie met een bredere taak voor de omgevingskwaliteit, waarin de erkenning ligt van het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Het gaat daarbij zowel om de menselijke beleving van de fysieke leefomgeving als om de intrinsieke waarden die de maatschappij toekent aan de identiteit van gebieden en aan dier- en plantensoorten. De Ow maakt uitdrukkelijk een bredere taakstelling van deze adviescommissie mogelijk. De gemeentelijke adviescommissie is geregeld in de Verordening op gemeentelijke adviescommissie Omgevingskwaliteit Frysân.

Voor de gemeentelijke monumenten die aangewezen zijn als monument door andere waarden dan de esthetische kwaliteit is het ook mogelijk dat overige deskundigen op het gebied van monumentenzorg adviseren. Hierbij moet gedacht worden aan advisering door bijvoorbeeld ambtenaren al dan niet in combinatie met niet-deskundige derden of overige monumentenzorg organisaties.

Artikel 9. Beslistermijn en inhoud aanwijzingsbesluit

De beslistermijn van 26 genoemd in dit artikel sluit aan bij de beslistermijn genoemd in artikel 3.2, lid 3 van de Erfgoedwet.

De aanwijzing bevat, zoals in lid 3 beschreven, in ieder geval het adres (de plaatselijke aanduiding) van het gemeentelijke monument, de datum van aanwijzing, de kadastrale aanduiding en een motivatie / redengevende beschrijving van het gemeentelijke monument.

Artikel 10. Bekendmaking aanwijzingsbesluit aan rechthebbenden en inschrijving

Dit artikel geldt naast de algemene verplichting tot bekendmaking van besluiten op basis van de Awb. Ontvangst van de aanwijzing door burgemeester en wethouders is voor alle zakelijk gerechtigden van belang, niet alleen voor de eigenaar. Zie ook artikel 1, onder a, onderdeel 1, jo. artikel 1, onder b, onderdeel 5, van de Wkpb. Op een aanwijzingsbesluit is deze wet ook van toepassing. Onder zakelijk gerechtigden vallen ook hypothecaire schuldeisers.

De registratie van de aanwijzing in het gemeentelijk erfgoedregister is een louter administratieve verrichting en niet een besluit. Overigens zal van de aanwijzing ook inschrijving in het gemeentelijke beperkingenregister en in het kadaster plaatsvinden op grond van artikel 1, onder c en e, van de Wkpb.

Artikel 11. Aanwijzing als voorlopig gemeentelijk monument

Dit artikel biedt burgemeester en wethouders de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen (zoals een dreigende sloop van een gebouw of object met hoge erfgoedwaarde voor de mienskip) een monument of archeologisch monument als gemeentelijk monument aan te wijzen. De bescherming zoals gesteld in hoofdstuk 4 zal gelden vanaf het moment dat de belanghebbende schriftelijk kennis hebben kunnen nemen van de voorlopige aanwijzing. Een bezwaarschrift heeft in dit geval geen opschortende werking. Daarom kan de voorlopige aanwijzing niet omzeild worden. De bescherming loopt door als de aanwijzing definitief wordt door opname in het erfgoedregister. Indien deze opname in het erfgoedregister niet gebeurt, vervalt de bescherming.

Artikel 12. Wijziging gemeentelijk erfgoedregister, vervallen aanwijzing monument

In dit artikel staat geregeld dat voor het schrappen van een aanwijzing van een monument uit het register dezelfde procedure geldt als bij de aanwijzing daarvan. Daarbij is hier ook in vastgelegd dat de aanwijzing als gemeentelijk monument vervalt zodra een monument is opgenomen in het rijksmonumentenregister of in een provinciaal erfgoedregister.

Artikel 13. Instandhoudingsplicht gemeentelijk monument

Dit artikel is voor gemeentelijke monumenten naar analogie met artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 geschreven, zoals dat is gewijzigd door artikel 10.18 van de Erfgoedwet, met inbegrip van de instandhoudingsplicht die daarbij is geïntroduceerd.

Het verbod op beschadigen en vernielen van rijksmonumenten en voorbeschermde rijksmonumenten wordt onder de Ow geregeld in artikel 13.12 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal).

Belangrijk bij een succesvolle handhaving van de instandhoudingsplicht is dat de mate van handhaving in verhouding staat tot de overtreding. Proportioneel is het opleggen van (tijdelijke) maatregelen om het monument wind- en waterdicht te houden. Daarbij mag geëist worden dat het juiste type bouwmateriaal wordt gebruikt en de daarvoor benodigde constructieve maatregelen worden getroffen. Eventuele financiële argumenten van de eigenaar zijn niet relevant of er wel of niet handhavend mag worden opgetreden. Deze formulering is nagenoeg identiek aan de formulering voor beschermde monumenten (rijksmonumenten) in het Besluit omgevingsrecht, Bijlage II, artikel 3a, juncto artikel 2, lid 1. Er wordt echter de mogelijkheid tot het toepassen van richtlijnen aan toegevoegd. Het college is hiervoor het bevoegd gezag.

Artikel 14. Omgevingsvergunning gemeentelijk monument

In dit artikel staat geregeld voor welke werkzaamheden het noodzakelijk is om wel of niet een omgevingsvergunning aan te vragen. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning kan op grond van het Bor zowel digitaal als op papier worden ingediend

Wanneer er werkzaamheden toch worden uitgevoerd zonder vereiste vergunning, dan geldt dat als een economisch delict. De gemeente heeft dan de bevoegdheid om het werk stil te laten leggen, waardoor er vertraging optreedt. Overleg vooraf met de gemeente kan dat voorkomen.

Artikel 15. Weigeringsgronden

Er moet een belangenafweging worden gemaakt waarbij rekening moet worden gehouden met het gebruik van het monument. Wanneer het belang van monumentenzorg hoger is dan het doel van de omgevingsvergunning kan een vergunning worden geweigerd. Het spreekt voor zich dat dit per geval moet worden beoordeeld. Er moet met de aanvrager van de vergunning worden gekeken hoe bijvoorbeeld een activiteit toch doorgang kan vinden zonder de historische elementen van het monument te beschadigen.

Artikel 16. Aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

Dit artikel geeft de mogelijkheid aan de gemeenteraad om gemeentelijke stads- en dorpsgezichten aan te wijzen, die vervolgens krachtens een omgevingsplan moeten worden beschermd. Het is mogelijk dat het tijdelijke omgevingsplan, onderdelen van het bestemmingsplan of de beheersverordening als beschermend worden aangemerkt. Dit is vergelijkbaar met de tot inwerkingtreding van de Omgevingswet nog geldende artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988 voor rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten. Daarna is het aanwijzen van gemeentelijke stads- of dorpsgezichten mogelijk via deze verordening (tot het eind van de overgangsfase) of het omgevingsplan. Voor de bescherming van rijksmonumenten binnen het gemeentelijke stads- of dorpsgezicht gelden dan de artikelen 5.1 en 5.22 van de Omgevingswet en van gemeentelijke monumenten artikel 13. Ook het Rijk zal de bescherming van nieuwe stads- en dorpsgezichten van landelijke betekenis dan op basis van de Omgevingswet regelen via een instructie aan de gemeenten, die zij moeten overnemen in hun omgevingsplan. Voor bestaande rijksbeschermde stads- en dorpsgezichten geldt artikel 4.35 van de Invoeringswet Omgevingswet.

Artikel 17. Wijziging, intrekking en vervallen van de aanwijzing als gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht

Het college van burgemeester en wethouders kan naast het aanwijzen van cultureel erfgoed, een bestaande aanwijzing ook wijzigen of intrekken. Dit kunnen zij doen wanneer het monument de monumentale waarde heeft verloren waarop de aanwijzing is gebaseerd.

Artikel 18. Verbodsbepaling en aanvraag omgevingsvergunning

In dit artikel wordt het slopen in een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht aan een omgevingsvergunningplicht onderworpen. Artikel 5.1, aanhef en onder a, van de Ow geeft de gemeenten de mogelijkheid een dergelijke verplichting op te nemen als een omgevingsplanactiviteit in het omgevingsplan. Totdat het omgevingsplan is aangepast, kan het verbod in de Erfgoedverordening blijven staan, in aanvulling op het overgangsrecht ten aanzien van de 2.2 van de Wabo activiteiten. De Ow regelt in de artikelen 22.2, 22.8 en 2.1a van het Omgevingsbesluit het overgangsrecht.

Artikel 19. Vangnet archeologie

In dit artikel wordt geregeld hoe gemeente Achtkarspelen omgaat met het archeologisch erfgoed. In artikel 5.130 van het Bkl is een instructie opgenomen over archeologische monumentenzorg. Hierin staat dat bij een ontwikkeling altijd rekening moet worden gehouden met mogelijk aanwezige archeologische monumenten. Om te zien of er sprake is van een archeologisch monument moet onderzoek worden uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomsten kan worden bepaald hoe omgegaan wordt met het veiligstellen van een archeologisch monument. Het monument kan bijvoorbeeld in situ worden bewaard. Dat houdt in dat het monument in de grond blijft liggen. Er kan ook gekozen worden om een monument op te graven. Om te achterhalen of onderzoek in een

bepaald gebied nodig is, moeten de geldende archeologische verwachtingskaarten worden geraadpleegd. Gemeente Achtkarspelen raadpleegt hiervoor de FAMKE-kaarten.

Artikel 20. Erkenning als gemeentelijk immaterieel erfgoed

Immaterieel erfgoed is net als het materiele van groot belang voor de samenleving. De aanwijzing is voornamelijk symbolisch. De formele gevolgen van een erkenning van immaterieel erfgoed zijn beperkt. In overeenstemming met artikel 2 van deze verordening zal ook het immaterieel erfgoed ingeschreven worden in het gemeentelijk erfgoedregister als het college dit van belang vindt voor de gemeenschap.

Artikel 21. Strafbepaling

De strafbaarstelling geldt in aanvulling op de Ow en de Wet economische delicten (hierna: Wed). Het handelen zonder vergunning zoals vereist op grond van de artikelen 14 en 20, eerste lid, is strafbaar gesteld in de Wed (artikel 1a, onderdeel 2, na inwerkingtreding Ow).

Artikel 21 verwijst naar de artikelen 13 en 14, derde lid. Artikel 13 bevat de instandhoudingsverplichting van een gemeentelijk monument, zolang deze regel of verplichting nog niet in het omgevingsplan is opgenomen. Als wordt gehandeld in strijd met de instandhoudingsverplichting, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd. Artikel 14, derde lid, geeft burgemeester en wethouders de mogelijkheid om nadere regels te stellen in het belang van de monumentenzorg met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden aan een gemeentelijk monument. Als die nadere regels worden overtreden, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd.

De strafbaarstelling geldt in aanvulling op de Ow en de Wet economische delicten (hierna: Wed). Het handelen zonder vergunning zoals vereist op grond van de artikelen 14 en 20, eerste lid, is strafbaar gesteld in de Wed (artikel 1a, onderdeel 2, na inwerkingtreding Ow). Voor inwerkingtreding van de Ow was dit ook strafbaar op grond van de Wed, onder verwijzing naar artikel 2.2 van de Wabo.

Art 154, tweede lid, van de Gemeentewet bepaalt dat de maximale boete die de gemeenteraad op overtreding van verordeningen kan stellen een geldboete van de tweede categorie is.

Artikel 21 verwijst naar de artikelen 13 en 14, derde lid. Artikel 13 bevat de instandhoudingsverplichting van een gemeentelijk monument, zolang deze regel of verplichting nog niet in het omgevingsplan is opgenomen. Als wordt gehandeld in strijd met de instandhoudingsverplichting, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd. Artikel 14, derde lid, geeft burgemeester en wethouders de mogelijkheid om nadere regels te stellen in het belang van de monumentenzorg met betrekking tot de uitvoering van werkzaamheden aan een gemeentelijk monument. Als die nadere regels worden overtreden, geldt deze strafbaarstelling en kan een boete worden opgelegd.

Artikel 22. Toezichthouders

Toezichthouders zijn personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5:11 Awb). Toezichthouders kunnen zowel individueel als categoraal worden aangewezen. In de artikelen 5:15 tot en met 5:19 Awb worden bevoegdheden aan toezichthouders toegekend. Op basis van artikel 5:15 Awb is een toezichthouder bevoegd elke plaats te betreden met uitzondering van woningen zonder toestemming van de bewoner. 'Plaatsen' is daarbij een ruim begrip en omvat niet alleen erven en andere terreinen, maar ook gebouwen (niet-woningen). Uit artikel 5.13 van de Wabo volgt dat de ambtenaren die op grond van artikel 22, eerste lid, belast zijn met het toezicht op de naleving ter zake van het bepaalde bij of krachtens de Wabo, voor zover het betreft activiteiten als bedoeld in artikel 2.2, daarnaast ook bevoegd zijn, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning te betreden zonder toestemming van de bewoner. Dit laatste wordt in artikel 18.7 van de Ow geregeld.